

Nr 81.

Ankom till riksdagens kansli den 13 april 1937 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för kaptenen N. E. Bouveng samt löjtnanterna A. W. Thorburn och G. V. Heüman att tillgodoräkna sig viss tid för placering i löneklass.
(1:a avd.)

I en den 19 februari dagtecknad proposition, nr 117, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att kaptenen vid generalstaben N. E. Bouveng, löjtnanten vid Bohusläns regemente A. W. Thorburn och löjtnanten vid Karlsborgs artilleriregemente G. V. Heüman må för uppflyttning i löneklass enligt vederbörligt avlöningsreglemente tillgodoräknas tid, varunder de åtnjutit tjänstledighet från av dem före den 8 oktober 1935 innehavda beställningar vid svenska krigsmakten för fullgörande av tjänstgöring vid etiopiska försvarsväsendet.

I särskilda skrivelser till Kungl. Maj:t hava kaptenen vid generalstaben N. E. Bouveng, löjtnanten vid Bohusläns regemente A. W. Thorburn samt löjtnanten vid Karlsborgs artilleriregemente G. V. Heüman, såvitt nu är i fråga, anhållit att såsom tjänstetid för uppflyttning i löneklass få tillgodoräkna sig dels tiden den 1 december 1934—den 7 oktober 1935, varunder de åtnjutit tjänstledighet från då innehavande beställningar inom armén för tjänstgöring såsom instruktörer vid etiopiska officersskolan, dels ock viss tid därefter, då de efter erhållet avsked från sina beställningar inom svenska armén fullgjort tjänstgöring inom etiopiska armén.

Bouveng, Thorburn och Heüman hava från och med den 1 juli 1936 vunnit återinträde å beställningar inom svenska armén, Bouveng såsom kapten vid generalstaben, Thorburn såsom löjtnant vid Bohusläns regemente och Heüman såsom löjtnant vid Karlsborgs artilleriregemente.

Chefen för generalstaben har i yttrande den 22 september 1936 över den av Bouveng gjorda ansökningen anført, bland annat, att det syntes skäligt, att den tid, varunder Bouveng åtnjutit tjänstledighet för tjänstgöring eller förberedelse till tjänstgöring inom etiopiska armén finge räknas honom tillgodo för placering i löneklass enligt vederbörligt avlöningsreglemente. I fråga om den tid, varunder Bouveng innehaft anställning i etiopisk krigstjänst, syntes jämväl rätt och billighet tala för att han — med hänsyn till dels de särskilda

omständigheter, som framtvingat anställningen i fråga, och dels de erfarenheter, som genom denna anställning komme svenska armén tillgodo — finge tillgodoräkna sig nämnda anställningstid för uppflyttning i löneklass.

Arméförvaltningens civila departement har i särskilda utlåtanden den 9 oktober 1936 över de gjorda ansökningarna erinrat om, att Kungl. Maj:t tidigare, efter av riksdagen lämnade medgivanden, i några fall medgivit militära beställningshavare att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna sig tid, varunder de, för fullgörande av uppdrag utom riket såsom lönlösa kvarstått i respektive regementen och kårer, respektive åtnjutit tjänstledighet. I anslutning därtill ansåge departementet skäligt, att framställning gjordes till riksdagen om medgivande, att för sökandenas uppflyttning i löneklass finge såsom tjänstetid tillgodoräknas dem den tid, varunder de åtnjutit tjänstledighet, respektive haft avsked från sina beställningar vid krigsmakten för tjänstgöring inom etiopiska armén.

Försvarsväsendets lönenämnd har i utlåtande i ärendet den 18 december 1936 anført, bland annat, följande:

Då tjänstgöringen för nu ifrågavarande officerare, i vad den avser tidsperioden den 1 december 1934—den 7 oktober 1935, synes vara fullt jämför-
lig med tjänstgöring, som enligt tidigare medgivanden fått tillgodoräknas för uppflyttning i löneklass, har lönenämnden — i likhet med chefen för generalstaben och arméförvaltningens civila departement — intet att erinra mot att framställning avlåtes till riksdagen om medgivande till tillgodoräknande av sagda tid.

Vad åter angår tidsperioden den 8 oktober 1935—den 30 juni 1936, varunder sökandena haft avsked från sina beställningar vid den svenska krigsmakten, har såväl chefen för generalstaben som arméförvaltningens civila departement tillstyrkt bifall till framställningarna även i denna del. Lönenämnden, som icke vill förneka, att de erfarenheter sökandena vunnit under sagda tid kunna vara av värde för deras tjänstgöring i nu innehavande beställningar, anser sig emellertid av principiella skäl och med hänsyn till de konsekvenser av mindre önskvärd art, som härav kunna tänkas bliva en följd, icke kunna tillstyrka, att ifrågavarande tid må tillgodoräknas vederbörande för löneklassplacering.

Tre ledamöter av lönenämnden hava i ärendet varit av skiljaktig mening. Av dessa har en uttalat, att han icke ansett sig kunna till någon del tillstyrka bifall till framställningarna, medan de två övriga ansett, att bärande skäl icke kunde förebringas för att i förevarande fall göra åtskillnad mellan tiden för tjänstledighet och tiden för avsked — jämväl med hänsyn till att ifrågavarande officerare sedermera medgivits återinträde på aktiv stat — varför de, med instämmande i vad chefen för generalstaben och arméförvaltningen anført, velat tillstyrka bifall till framställningen.

Departementschefen har för egen del anført följande:

I 7 § 5 mom. gällande officersavlöningsreglemente stadgas, att beställningshavare må under vissa förutsättningar efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall för placering i löneklass tillgodoräknas tid, varunder han utfört arbete utom statens tjänst. Denna bestämmelse har dock icke avseende å sådan tjänstgöring, som åsyftas i förevarande ansökningar.

Såsom av den i det föregående lämnade redogörelsen framgår har emel-

lertid riksdagen tidigare i vissa fall medgivit militära beställningshavare att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna sig tid, varunder de, med avstående av samtliga löneförmåner, åtnjutit tjänstledighet från innehavande statstjänst för fullgörande av uppdrag utom riket. Under åberopande härav anser jag mig böra biträda myndigheternas förslag, att den tid, varunder Bouveng, Thorburn och Heüman åtnjutit tjänstledighet för tjänstgöring eller förberedelse till tjänstgöring inom etiopiska armén, må räknas dem tillgodo för placering i löneklass enligt vederbörligt avlöningsreglemente.

I likhet med lönenämnden finner jag mig däremot icke kunna tillstyrka, att jämväl den tid, varunder ifrågavarande officerare efter erhållet avsked från av dem tidigare innehavda beställningar vid svenska krigsmakten tjänstgjort inom etiopiska armén, räknas dem tillgodo för löneklassplacering.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må medgiva, att kaptenen vid generalstaben N. E. Bouveng, löjtnanten vid Bohusläns regemente A. W. Thorburn och löjtnanten vid Karlsborgs artilleriregemente G. V. Heüman må för uppflyttning i löneklass enligt vederbörligt avlöningsreglemente tillgodoräknas tid, varunder de åtnjutit tjänstledighet från av dem före den 8 oktober 1935 innehavda beställningar vid svenska krigsmakten för fullgörande av tjänstgöring vid etiopiska försvarsväsendet.

Stockholm den 13 april 1937.

På statsutskottets vägnar:

PETRUS NILSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 73.
